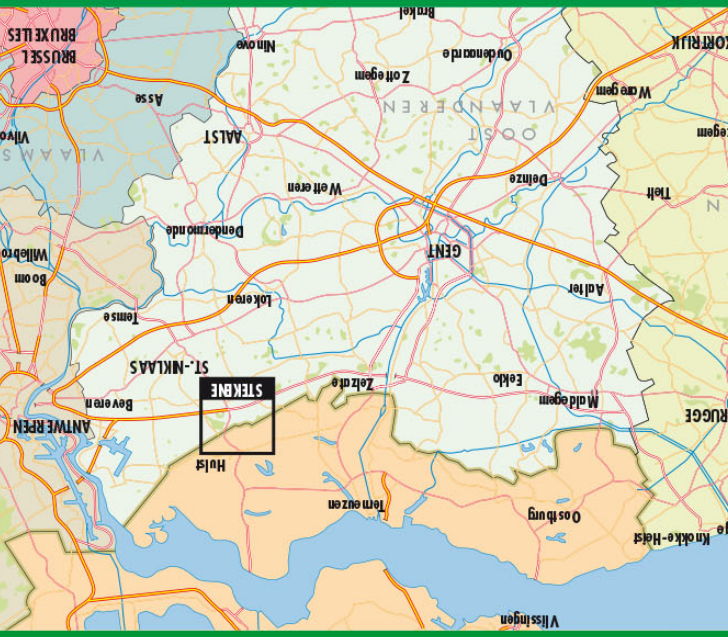

Dienst Toerisme Stekene
 Dorpsstraat 3 • 9190 Stekene
 Tel 03 790 03 67
 www.stekene.be • toerisme@stekene.be

Deze kaart is een overzicht van de zes permanent bewegwijzerde wandelussen in de gemeente Stekene. De wandelussen zijn zo uitgetekend dat ze de verschillende woonkernen met elkaar verbinden. Enkel de autosnelweg N49/E34 snijdt het Stekense wandelandschap in tweeën. Daarom is deze kaart opgesplitst in een noordelijk en zuidelijk wandelgebied.

De wandelussen zijn in beide richtingen bewegwijzerd. Elke wandeluss heeft een eigen gekleurd symbool. Door de verschillende raakpunten tussen de lussen kun je de routes probleemloos met elkaar combineren. Je beslist dus zelf waar je wandeling wilt starten en hoe lang je wilt wandelen.

Geniet onderweg met volle teugen van de rust in de groene omgeving van het Waasland. Je zult zien: Stekene heeft de wandelaar heel wat te bieden!

WANDELLEN IN STEKENE

Kris Kras te voet door Stekene

6 bewegwijzerde wandelussen:
 Twistkapelletjesroute
 Riedepolderroute
 Wildernisroute
 Boudelorumte
 Vaartroute
 Hellepad

Legende	
	Lokale weg
	Verbindingsweg
	Hoofdverbindingsweg
	Hoofdweg
	Deelgemeentegrens
	Gemeentegrens
	Landsgrens
	Bebouwde kom
	Bosgebied
	Watergebied
	Ambachtelijke zone
	Kerk
	Horeca
	Picknicktafels
	Natuurgebied
	Parking
	Twistkapelletjesroute 10,5km lus door steengelaag : 2,0km
	Wildernisroute 10,8km verkorte lus: 8,4 km
	Vaartroute 10,0km
	Boudelorumte 12,6km lus kant Noord (Willebos): 8,0km lus kant Zuid (Stekense Vaart) : 6,5km
	Riedepolderroute 11,5km lus kant West (Koewacht): 7,7km lus kant Oost (Bekaf): 3,8km
	Hellepad 8,15km lus kant West (Bekaf) : 4,5km lus kant Oost (Hellestraat) : 5,8km
	Verkorte routes (•••••)
Schaal = 1/22 000	

Reynaert de vos en Stekene

Reynaert de vos en Stekene

Het middeleeuwse dierenepos Van den vos Reynaerde (13de eeuw) is onlosmakelijk verbonden met het Waasland, en met de gemeente Stekene in het bijzonder. Niet alleen verwijzen verschillende plaatsnamen in het verhaal naar onze streek, er wordt ook aangenomen dat het verhaal werd geschreven door Willem die Madoc maecte, die als lekenbroeder in de Cisterciënzerabdij van Boudelo in Klein-Sinaai verbleef.

De sluwe vos Reynaert is vandaag in de verschillende Wase gemeenten duidelijk aanwezig in het straatbeeld: er staan er heel wat reynaertbeelden en -banken en talrijke straten en horecazaken zijn genoemd naar de kleurrijke personages uit de Reynaert.

Het Reynaertverhaal

Op de hofdag van koning Nobel komen alle dieren van het bos samen. Alleen Reynaert de vos daagt niet op: hij heeft immers te veel op zijn kerfstok. De andere dieren getuigen over zijn misdaden. Zo klaagt de wolf Isegrim aan dat Reynaert de wolvin Hersinde heeft verkracht en de haan Cantecleer brengt het dode lichaam van zijn echtgenote Coppe als bewijs tegen Reynaert mee.

Koning Nobel besluit Reynaert te dagvaarden. Hij stuurt Bruun de beer om de vos te halen. Bruun wordt echter door Reynaert in de val gelokt. De tweede bode, Tibeert de kater, vergaet het niet veel beter. Ten slotte stuurt Nobel Grimbeert de das. Grimbeert weet Reynaert te overhalen om met hem mee te gaan. Onderweg biecht

Twistkapelletjesroute

1 HET STEENGELAAG

In het Steengelaag liggen nog een aantal oude putten van de vroegere kleiontginning. Die ontginning begon rond 1880. Eerst werden de putten met de spade uitgegraven. Later, vanaf 1913, gebruikte men de excavateur - of ‘schamateur’ in het Stekens dialect. De excavateur schraapte de klei van de schuine wand en bracht hem over in kleine spoorwagentjes. De machine staat nog steeds opgesteld bij de Jongste Kleiput. Bij de sluiting van de steenbakkerij in 1979 eindigde de exploitatie van de putten.

Vandaag is het Steengelaag een beschermd natuurgebied dat wordt beheerd door Natuurpunt vzw. De natuur in het gebied is bijzonder divers, met zijn bloemrijke hooilandjes, waterplanten met watervogels, elzenbroekbosjes, populieren en nog een hele waaiar van planten en dieren.

2 REYNAERTBEELDENGROEP

De Reynaertbeeldengroep van kunstenaar Albert De Smedt is een verzameling van de bekendste dierenfiguren uit het Reynaertverhaal. Het is de grootste Reynaertbeeldengroep uit het Waasland.

Volgens de overlevering zou de beroemde middeleeuwse fabel geschreven zijn door een broeder van de cisterciënzerabdij van Boudelo uit de Stekene deelgemeente Klein-Sinaai. Stekene profileert zich dus terecht als Reynaertgemeente.

Reynaert - duidelijk met plezier – zijn zonden op. Aan het hof spreekt koning Nobel zijn vonnis uit: Reynaert zal opgehangen worden.

Terwijl Bruun, Isegrim en Tibeert zijn vertrokken om de galg klaar te maken, vertelt Reynaert aan het hof dat ze een staatsgreep hebben beraamd om Bruun op de troon te helpen. Deze operatie zal worden bekostigd met het geld van een schat die Reynaerts vader heeft gevonden. Reynaert wou de staatsgreep verhinderen en heeft daarom de schat gestolen. In ruil voor zijn vrijlating zal hij koning Nobel vertellen waar de schat verstopt zit. Koning Nobel gelooft Reynaerts verhaal en spreekt hem vrij. Intussen heeft de raaf Tielcelijn de drie ‘vijanden’ op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen aan het hof. Tibeert geeft zich gewonnen en blijft jammerend bij de galg achter, terwijl Bruun en Isegrim terugrennen naar het hof om orde op zaken te stellen. Daar worden ze direct gearresteerd als samenzweerders.

Koning Nobel vraagt Reynaert met hem mee te gaan om de schat te zoeken. De aanwezigheid van de vos op de tocht zou echter een smet werpen op de naam van de koning, omdat hij een paar jaar geleden in de ban van de kerk is geslagen. Reynaert vertrekt op pelgrimstocht om vergiffenis te krijgen voor zijn zonden in het gezelschap van Cuwaert de haas en Belijn de ram. Onderweg lokt hij de haas weg en vermoordt hem. Hij steekt het hoofd van de haas in een tas en geeft die aan de nietsvermoedende Belijn. De ram moet de ‘boodschap’ aan koning Nobel overhandigen. Als de tas aan het hof geopend wordt, wordt het bedrog van Reynaert duidelijk: er is geen samenzwering en dus ook geen schat. Bruun en Isegrim worden vrijgelaten en Nobel verklaart Reynaert vogelvrij.

3 SINT-JACOBUSKERK EN OMGEVING
De Sint-Jacobuskerk werd in 1847 gebouwd ter vervanging van de in 1845 ingestorte kerk. Vlakbij staat het voormalig gemeentehuis van Kemzeke. Dit classicistisch gebouw stamt uit 1750. Aan de oostzijde van het gemeentehuis staat de 19de eeuwse arduinen parochiepoep.

4 STANDBEELD ‘BOER EN VLAS’

Dit bronzen beeld van Valeer Peirsman uit Temse werd ingehuldigd in 1992 ter gelegenheid van 875 jaar Kemzeke. Het beeld herinnert aan de bloeiende vlasnijverheid die in het verleden talloze Kemzekenaaren tewerkstelde.

5 DE TWISTKAPELLETJES

Deze tegenover elkaar staande kapellen werden opgericht op de grens van Kemzeke en Sint-Pauwels om een einde te stellen aan de langdurige twist tussen de kerkmeesters van Sint-Pauwels en het armbestuur van Kemzeke. Die geraakten het er niet over eens wie nu eigenlijk de offergiften mocht innen van het oorspronkelijke boomkapelletje op die plaats.

Wildernisroute

6 DE STATIE

Het station werd gebouwd rond 1870. Het spoorwegtraject werd toen uitgebaat door de Société du Chemin de Fer d’Anvers à Eeclro. In 1992 werd het stationsgebouw gerenoveerd. Nu is het oud-station een gemeentelijk ontmoetingscentrum. Op de eerste verdieping is het museum van de lokale heemkundige kring d’Euzie gehuisvest.

7 WILDERNIS
De straat de Wildernis ligt op een natuurlijke stuifzandrug. Deze voormalige duin liep van Zwijndrecht tot Knokke. De landduin is nu op het gewestplan ingekleurd als natuurgebied met wetenschappelijke waarde. Het is een heischraal grasland met interessante planten, zoals het grasklokje, het hondsviooltje, brom, kruipbrom, struikhei, mannetjes-ereprijs en zilverhaver.

Waar de Wildernis, de Zeshoekstraat, het Bergstraatje en de Hamerstraat samen komen, is een restant van deze duin nog zeer duidelijk in het landschap aanwezig.

Vaartroute

8 DE STEKENSE VAART

De Stekense vaart werd gegraven in 1315. Hij verbond Gent met Hulst. De waterloop speelde in de 16de en 17de eeuw een belangrijke rol bij het transport van stenen en tichels. Die werden vervaardigd in de talrijke steenen tichelbakkerijen die toen actief waren. Hij behield zijn economische functie tot in de 20ste eeuw: de producten van de laatste Stekense steenbakkerij, Tuileries St. Marie, werden tot 1970 vervoerd over de vaart. Het gebied langs de oevers van de vaart werd later erkend als stiltegebied.

9 MEERSEN

De weilanden langs het Kanaal van Stekene zijn ingepolderd. Het kavelpatroon is al te zien op de kaarten van Ferraris (1771 – 1778). Het gebied heeft altijd bestaan uit vochtige weiden. De populierenrijen zijn evenwel van recentere datum, op kaarten uit de 18de eeuw zijn deze nog niet aanwezig.

tot februari 2011 stonden hier ongeveer 1100 canadapopulieren. De meersen geven tijdelijk een kale indruk aangezien deze populieren vervangen werden door nieuwe boompjes. Om de populierenrijen terug te zien, zullen we nog enkele jaren geduld moeten uitoefenen.

Boudeloroute

10 KERK O. L. V. ONBEVLEKT ONTVANGEN - KLEIN-SINAAI
De monniken van Boudelo bouwden in 1698, 120 jaar na de vernieling van de abdij, een eerste kerkje in Klein-Sinaai. Dat kerkje werd in 1822 gesloopt. In 1853 werd de huidige neogotische kerk gebouwd naar een ontwerp van architect J. De Somme-Servais. Het is een van de zeldzame kerken in Vlaanderen die nog omgeven zijn door een kerkhof. Een ander bijzonder kenmerk van de kerk is het koor dat naar het westen is gericht, terwijl dat bij de meeste kerken naar het oosten is. Op het gebied van interieur vallen vooral de neogotische altaren en koorbanken op, de preekstoel in rococostijl en het schilderij O. L. V. Onbevlekt Ontvangen uit 1856.

11 GROT O. L. V. VAN DE FIETSERS

Elk jaar vindt bij de grot een grote fietsenwijdung plaats. Die wordt bijgewoond door honderden fietsers en wielertoeeristen.

KNOTWILGEN

Knotwilgen zijn voor de natuur belangrijke kleine landschapselementen. Om de knotwilgen gezond te houden, is het noodzakelijk dat ze om de 6 tot 7 jaar geknot worden. Als dat niet gebeurt, scheuren ze in en gaan ze rotten. Zo’n knotwilg is een natuurgebied op zich. Uit onderzoek is gebleken dat er niet minder dan 191 plantensoorten voorkomen op de knotwilg. Bovendien bieden de gaten in de stam nestgelegenheid aan o.a. de matkopmees, de gekraagde roodstaart en de ringmus. De bekendste bewoner van de knotwilg is wellicht de steenuil, onze kleinste uilensoort. De helft van alle Vlaamse steenuilen broedt in een knotwilg. De steenuil is vooral ’s nachts actief. Het is dus niet evident om er een te zien.

DODE BOMEN EN SPECHTEN

Aan de overkant van het Kanaal van Stekene ligt het bosreservaat ‘De Heirnisse’. Dood hout mag hier blijven staan, wat interessant is voor spechten. In dit gebied is een ontmoeting met de grote bonte specht of de zwarte specht niet ongewoon. Deze spechten zoeken hun voedsel in de afgestorven bomen. Ze communiceren met elkaar door te roffelen op bomen. Het geluid draagt ver en is gemakkelijk te horen.

Er is nog een derde spechtensoort die je bij ons regelmatig aantreft: de groene specht. Die zoekt zijn voedsel meestal op de grond. Mieren zijn immers zijn lievelingsvoedsel. De groene specht roffelt zelden en het geluid is ook veel zachter en moeilijker hoorbaar. Hij laat zich wel horen door zijn lachende kluu-kluu-kluu te laten weerklinken.

12 BOUDELO

Op het grondgebied van Klein-Sinaai stond de invloedrijke Cisterciënzerabdij van Boudelo. Ze werd rond 1215 gebouwd. Dankzij de talrijke grafelijke schenkingen was ze zeer welgesteld. De abdij bezat veel gronden in een wijdverspreide regio. De monniken dreineerden de waterzieke gronden in de omgeving en maakten er uitstekende landbouwgrond van. De abdij werd door opstandige Gentse geuzen vernietigd in 1578.

ALGEMEEN OVER HET NOORDEN VAN N49

GROVE DEN

Op de drogere zandgronden ten noorden van de N49 zijn er heel wat naaldbossen met grove dennen. Die bossen zijn meestal aangeplant voor de houtproductie. De naalden van de grove den zijn 4 tot 6 cm lang, ze zijn blauwgroen en staan paarsgewijs. Dit onderscheidt de grove den van de spar: zijn naalden zijn korter en ze staan afzonderlijk. De grove den heeft een lange penwortel. Die heeft hij nodig om voldoende water op te kunnen nemen uit de droge zandgronden. Het wortelgestel is ook uitgebreid. Dat geeft de den voldoende stevigheid, zodat hij erg stormbestendig is.

Riedepolderroute

VLASNIJVERHEID

De wijk Koewacht maakt deel uit van drie verschillende gemeenten: Stekene, Moerbeke en Koewacht-Nederland. In de 17de eeuw was dit één groot heidegebied. Het droeg de naam “s Coninckxheye’.

Het gebied was gekend voor zijn vlasteelt en -bewerking. Langs de Tragel werd het vlas geroot. De Tragel ligt op de grens met Nederland: de rechterkant van de Tragel is Belgisch grondgebied, de linker Nederlands. Enkele ruïnes van vlasfabriekjes zijn stille getuigen van een verdwenen nijverheid.

RIET

Langs de Zoute Vaart en de Boskreek staan mooie rietvegetaties. Riet is een echte plant van de waterkant. Ook al waait de wind hevig, het riet zal niet breken. De plant is immers volledig aangepast om op wonderige plaatsen te kunnen overleven. De bladeren kunnen rondom de stengel meedraaien: bij hevige wind zal het blad zich zo richten dat het riet zo weinig mogelijk wind opvangt. Het blad heeft ir het midden ook een lichte knik, de zogenaamde duivelsbeet. Dat is een vorm van versteviging voor het blad.

In rietvegetaties is heel wat leven te bespeuren. In bredere rietkragen voelt de kleine karekiet zich thuis. Aan de ruigere waterkanten waar er ook struiken staan, kunnen er blauwborsten zitten.

Hellepad

13 PAROCHIEKERK O.L.V. VAN BIJSTAND

De Hellestraat ligt in het meest noordelijke deel van Stekene en ze grenst aan Nederland.

De Parochiekerk O.L.V. van Bijstand in het centrum van de leefkern is beslist een bezoekje waard: het is een echte bijbelkerk.

Pastoor en kunstenaar E.H. Van Overloop vervaardigde, samen met zijn parochianen, allerlei bijbeltaferelen. Die taferelen sieren zowel de muren als de zoldering.

NAALDBOSSEN EN SPERWERS
In de ijle naaldbossen langs het Hellepad voelt de sperwer zich thuis. De sperwer verraaft zijn aanwezigheid door de plukresten die hij na de jacht achterlaat. Die resten vind je vaak langs bospaden: een hoopje veren, soms ook nog wat prooiresten. De sperwer is een behendige vlieger met een bijzondere jachttechniek: hij vangt zijn prooi in de vlucht. Hij overrompelt zijn prooi door ongezien van achter heggen of van tussen de bomen aan te komen vliegen. Het mannetje is beduidend kleiner dan het wijfje, wat een duidelijke invloed heeft de prooikeuze. Het mannetje kiest voor de kleinere vogelsoorten (vink, mees, roodborstje), maar het wijfje kan zelfs een Turkse tortel aan.

Colofon

De wandelroutes en deze uitgave werden verzorgd door gemeentebestuur Stekene dienst Toerisme i.s.m. Klankbordgroep toerisme werkgroep wandelen.

Tekst en samenstelling: Dienst Toerisme Stekene i.s.m. Klankbordgroep Toerisme werkgroep wandelen
Coördinatie, eindredactie en opmaak: Gemeentebestuur Stekene dienst Toerisme
Foto’s: Gemeentebestuur Stekene, Johan De Meurichy, Sven Dullaert, Geert Creve en Karel Bryssinck (Waashaas natuurboek),
Kaartopmaak en druk: ©Geoplan bvba, Brugge
Verantwoordelijke uitgever: college van burgemeester en schepenen, Stadionstraat 2, 9190 Stekene